

Vastgesteld door CROS-plenair	Vastgesteld op 21-04-2011	Auteur CROS-secretariaat	Versie 1.0	Status Definitief

Jaarverslag 2010

Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol

Verbindt Schiphol en de regio

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
1. OVER DE CROS	4
1.1 De Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (CROS).....	4
1.2 De Commissie	4
1.3 De betrokken gemeenten per cluster.....	4
1.4 Voorzitter en secretaris	5
1.5 Werkgroepen.....	5
1.6 Agendacommissie	5
1.7 De SOCROS en haar Raad van Toezicht	5
1.8 CROS-secretariaat	6
2. ACTIVITEITEN IN 2010	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Adviezen hinderbeperkende maatregelen	7
2.3 Overige activiteiten hinderbeperkende maatregelen	7
2.4 Bijzondere werkgroepen.....	7
2.6 Faciliteren van ontmoeting en overleg.....	9
2.7 Communicatie.....	12
3. VERANDEROPGAVE CROS	13
3.1 Aanpak	13
3.2 Bestuursreglement en spelregels	13
3.4 Vergadersetting en CROS-secretariaat	14
3.5 Afronding veranderopgave.....	15
4. FINANCIËEL OVERZICHT	16
4.1 Jaarrekening 2010	16
4.2 Baten 2010.....	16
4.3 Lasten 2010	17
Bijlage	18

Voorwoord

Het jaar 2010 stond in het teken van geleidelijk economisch herstel van de luchtvaartsector. Ook op Schiphol was het herstel te merken aan een lichte toename van het aantal vliegbewegingen ten opzichte van het voorgaande jaar. Toch is het aantal vliegbewegingen nog steeds een stuk lager dan het recordjaar 2008.

Voor de omgeving van Schiphol was 2010 ook een jaar van geleidelijke vooruitgang. De CROS heeft daaraan bijgedragen door een positief advies uit te brengen over CROS pilot 3b+, uitbreiding van de toepassing van de vaste bochtstraal techniek op de route bij Hoofddorp en Nieuw-Vennep. Over de toepassing van 'idle reverse thrust' heeft de CROS een (verdeeld) advies uitgebracht aan de Tafel van Alders. Op 1 november 2010 is het experiment met het nieuwe normen- en handhavingstelsel van start gegaan. De CROS krijgt hierbij een nieuwe rol, namelijk het adviseren over de gebruiksprognose voorafgaand aan een nieuw gebruiksjaar. In 2011 zal de CROS deze advisering voor de eerste maal doorlopen.

Ook in 2010 heeft zich weer een gemeente bij de CROS aangesloten, namelijk de gemeente Waterland. Hiermee wordt eens te meer duidelijk dat de CROS een meerwaarde heeft voor Schiphol en de omgeving. Het aantal deelnemende gemeenten is nu drieëndertig. Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen in het voorjaar van 2010 en de toetreding van nieuwe gemeenten zijn er veel nieuwe vertegenwoordigers actief geworden binnen de CROS. Hiervoor heeft het secretariaat in oktober een uitgebreide kennisoverdrachtsbijeenkomst georganiseerd. In 2011 zal het secretariaat verder gaan met een programma voor kennisoverdracht.

Om in de toekomst slagvaardig te blijven heeft de CROS in het kader van de Veranderopgave een aantal organisatorische veranderingen doorgevoerd. Belangrijkste verandering was de aanpassing van het bestuursreglement. Het oude bestuursreglement uit 2003 paste niet meer bij de huidige praktijk van de CROS. Met de vaststelling van het nieuwe bestuursreglement in december zijn de regels en de praktijk weer met elkaar in overeenstemming.

Helaas was er ook slecht nieuws in 2010, namelijk het overlijden van een gewaardeerd lid van de CROS, de heer Hans van der Kolk, plaatsvervangend bewonersvertegenwoordiger van Amsterdam. De heer Van der Kolk was een markante en zeer betrokken bewonersvertegenwoordiger uit het stadsdeel Buitenveldert.

In 2010 heeft de CROS zich wederom ingezet voor een goede balans tussen de soms tegenstrijdige belangen. In 2011 zal de CROS hiermee onverminderd doorgaan.

Nico Schoof
- voorzitter -

Daniëlle Meiboom
- secretaris -

1. OVER DE CROS

1.1 De Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (CROS)

De Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol is een overlegorgaan van bewoners, regionale en lokale overheden en luchtvaartpartijen. De CROS is opgericht in februari 2003, tegelijk met de inwerkingtreding van de Wet Luchtvaart (zie bijlage 1).

1.2 De Commissie

De Commissie bestaat uit de volgende leden: de Luchthaven Schiphol (AAS), Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL), luchtvaartmaatschappijen (KLM, Transavia en Martinair), de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht, 33 gemeenten uit de hiervoor genoemde provincies en evenzoveel bewonersvertegenwoordigers. De Commissie wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter die door de voormalige minister van Verkeer en Waterstaat is benoemd. De voormalige Ministeries van Verkeer en Waterstaat en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer waren in 2010 als toehoorders aanwezig bij de plenaire vergaderingen van de CROS.

De plenaire CROS-vergadering is het besluitvormende orgaan van de CROS. Vanwege het grote aantal leden is het systeem van geclusterde vertegenwoordiging ingevoerd. Dit houdt in dat de 33 gemeenten van de CROS opgedeeld zijn in negen geografische clusters. Per cluster neemt één bestuurlijk vertegenwoordiger en één bewonersvertegenwoordiger zitting in de plenaire CROS-vergadering. De overige leden kunnen wel als toehoorder aanwezig zijn.

1.3 De betrokken gemeenten per cluster

Clusterindeling 2010

Noord	Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Uitgeest, Velsen, Heiloo;
Noordmidden	Oostzaan, Wormerland, Zaanstad, Waterland;
Noordwest	Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude;
Noordoost	Amsterdam;
Centrum	Haarlemmermeer
Oost	Amstelveen, Muiden, Ouder-Amstel, Weesp;
Zuid	Aalsmeer, Kaag en Braassem;
Zuidoost	Nieuwkoop, Uithoorn, Breukelen, Alphen aan den Rijn, Hilversum;
Zuidwest	Leiden, Lisse, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Noordwijk, Katwijk, Hillegom.

Nieuwe deelnemer

In 2010 heeft de gemeente Waterland zich als nieuw lid bij de CROS aangesloten. De gemeente Waterland is aangesloten bij cluster Noordmidden. Hiermee komt het aantal gemeenten dat in 2010 lid is van de CROS op 33 te staan.

Bestuurswisselingen

Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2010 is er een aanzienlijk aantal bestuurswisselingen geweest. In bijlage II is een overzicht opgenomen van o.a. bestuurders tot aan de gemeenteraadsverkiezingen en hun opvolgers – indien van toepassing - na de gemeenteraadsverkiezingen.

1.4 Voorzitter en secretaris

De CROS staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter en secretaris. De voorzitter leidt de plenaire CROS-vergaderingen, stuurt op samenwerking en draagvlak en ziet erop toe dat afspraken worden uitgevoerd. De secretaris leidt het CROS-secretariaat.

1.5 Werkgroepen

De werkgroepen verrichten voornamelijk voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden ten behoeve van bespreking en besluitvorming in de plenaire CROS-vergaderingen. Het uitgangspunt van elke werkgroep is dat deze bestaat uit vertegenwoordigers van de verschillende geledingen binnen de CROS. De CROS kende in 2010 één vaste werkgroep, te weten de Agendacommissie (zie verder onder punt 1.6) en één tijdelijke werkgroep, te weten de Werkgroep Bestuursreglement. De werkzaamheden van de Werkgroep Bestuursreglement worden toegelicht in hoofdstuk 3.

Naast de vaste en de tijdelijke werkgroep nam de CROS in 2010 ook deel aan, of faciliteerde de volgende bijeenkomsten van speciale werkgroepen:

- Focusgroep optimalisatie parallel starten
- Klankbordgroep CROS-pilot 3b+
- Klankbordgroep environmental simulator
- Subwerkgroep NOMOS

De activiteiten van de hierboven genoemde groepen worden besproken in paragraaf 2.3 van dit jaarverslag.

1.6 Agendacommissie

Ter voorbereiding van de plenaire vergadering bespreekt de Agendacommissie de agenda van de aanstaande plenaire CROS-vergadering. De Agendacommissie staat onder leiding van de voorzitter van de CROS. In de Agendacommissie nemen vertegenwoordigers van alle geledingen (bewoners, sector, gemeentelijke overheid, provinciale overheid) deel.

1.7 De SOCROS en haar Raad van Toezicht

Voor het faciliteren van de CROS vanuit een onafhankelijk secretariaat is de Stichting Ondersteuning Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (SOCROS) opgericht. Het stichtingsbestuur wordt gevormd door de voorzitter en secretaris van de Commissie. Daarnaast heeft de stichting een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op de organisatorische en financiële gang van zaken in de SOCROS. De Raad van Toezicht rapporteert haar bevindingen aan het stichtingsbestuur en aan de plenaire CROS-vergadering. De rol en taak van de Raad van Toezicht zijn omschreven in de statuten van de SOCROS. Statutair is bepaald dat de Raad minstens 2 keer per jaar in een gezamenlijke vergadering met het stichtingsbestuur bijeen komt. In 2010 zijn de Raad van Toezicht en het Stichtingsbestuur 4 keer bijeen gekomen. De Raad krijgt tevens een afschrift van alle stukken voor de plenaire vergaderingen.

1.8 CROS-secretariaat

Het secretariaat van de CROS ondersteunt de leden van de CROS en het overleg. Het onderneemt initiatieven binnen het kader van de door de wetgever en de plenaire CROS-vergadering aangegeven taakstelling (werkplan). Het bereidt de besluitvorming voor en bewaakt de voortgang van de afspraken uit de plenaire CROS-vergadering. Het secretariaat wordt geleid door de secretaris van de CROS en bestaat verder uit een vaste bezetting van een office manager/communicatie-medewerker, een projectsecretaris en een procesregisseur voor de advisering over hinderbeperkende maatregelen (zie bijlage III). In 2010 heeft mevrouw Wolfkamp, studente communicatiewetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam, een afstudeerstage van 3 maanden gedaan. Mevrouw Wolfkamp heeft onderzoek gedaan naar hinderbeleving onder jongeren.

Hinderbeleving onder jongeren in de omgeving van Schiphol

Opzet onderzoek

Centrale vraag van het onderzoek is of leeftijd invloed heeft op de beleving van vliegtuiggeluid en op de manier waarop Schiphol en het wonen in de omgeving van Schiphol wordt beleefd. Voorafgaand aan het onderzoek werd verondersteld dat jongeren (18-25 jaar oud) mogelijk een andere hinderbeleving hebben dan de volwassenen (25+ jaar oud). Door middel van het organiseren van focusgroepen met bewoners uit Aalsmeer is gezocht naar verschillen en overeenkomsten in hinderbeleving. De respondenten waren allen afkomstig uit Aalsmeer waar de respondenten met min of meer een gelijke geluidsbelasting te maken hebben. In de focusgroepen kwamen de volgende thema's aan de orde.

- Algemene houding ten opzichte van Schiphol
- Beleving van het wonen in de omgeving van Schiphol
- Geluid(hinder) en Schiphol
- Omgang met het vliegtuiggeluid
- Verwachting over de geluidsblootstelling en Schiphol in de toekomst

Resultaten onderzoek

Uit de focusgroepen blijkt dat er verschillen en overeenkomsten zijn in hinderbeleving tussen respondenten uit de groep van 18 -25 en de volwassen respondenten. De respondenten in beide groepen zijn zich bewust van het feit dat ze dicht bij een luchthaven wonen en constateren dat Schiphol voordelen oplevert zoals werkgelegenheid en het niet ver hoeven reizen naar de luchthaven, maar constateren ook dat vliegtuigen overlast kunnen veroorzaken. Er is wel een aanwijsbaar verschil tussen de manier waarop de ondervraagde jongeren denken over Schiphol en op de manier waarop zij omgaan met hinderaspecten. De jongeren zien Schiphol met name als positief en geven aan niet veel na te denken over geluidhinder of andere mogelijk negatieve effecten van Schiphol en vliegtuigen. De jongeren accepteren het als een gegeven dat vliegtuigen geluid maken. De andere groep, hier aangeduid als volwassenen, lijkt meer na te denken over de effecten van een luchthaven dichtbij hun woonomgeving. De volwassenen accepteren het vliegtuiggeluid, maar storen zich soms aan vliegtuiggeluid bij een bepaald baangebruik of in de nacht. Daarnaast denken ze na over de veiligheid. De jongeren zijn opmerkelijk veel positiever dan volwassenen over toekomstige technologische ontwikkelingen die mogelijk overlast kunnen beperken.

Discussie

Over het algemeen constateren de respondenten in het onderzoek dezelfde voor- en nadelen van Schiphol, maar ze ervaren vooral de negatieve effecten anders. De jongeren geven aan weinig hinder van vliegtuigen en Schiphol te ondervinden en zien vliegtuiggeluid als een gegeven. Onder de volwassenen waren er meerdere respondenten die daadwerkelijk hinder ondervinden en die zich soms ook onveilig voelen. Gezien het blikveld van het onderzoek zijn de resultaten niet één op één door te trekken voor de gehele populatie. Niettemin geeft het onderzoek een interessant inzicht in de houding van jongeren ten opzichte van Schiphol.

2. ACTIVITEITEN IN 2010

2.1 Inleiding

De CROS heeft in 2010 uitvoering gegeven een aantal terugkerende activiteiten, zoals het uitbrengen van adviezen en het faciliteren van overleg. Daarnaast is er in 2010 extra ingezet op communicatie en kennisoverdracht. In dit hoofdstuk worden deze activiteiten verder toegelicht.

2.2 Adviezen hinderbeperkende maatregelen

In 2010 is door de CROS positief advies uitgebracht aan de ministers van Verkeer en Waterstaat en van VROM over CROS-pilot 3b+: uitbreiding toepassing vaste bochtstraaltechniek op de Spijkerboorroute vanaf de Kaagbaan tussen Hoofddorp en Nieuw-Vennep. Dit experiment is op 21 oktober 2010 van start gegaan.

In 2010 werd advies uitgebracht aan de Tafel van Alders over de hinderbeperkende maatregel 'idle reverse thrust'. Aangezien voor deze proef geen wettelijke experimenteerregeling nodig was, heeft de Alderswerkgroep 'Uitvoering convenant hinderbeperking en ontwikkeling Schiphol' de evaluatie ter hand genomen en hebben de partijen besloten om de CROS op basis van deze informatie advies te laten uitbrengen aan de Tafel van Alders.

De adviezen van de CROS werden in 2010 voorbereid door de procesregisseur pilots. Om de besluitvorming over hinderbeperkende maatregelen te faciliteren, zowel aan de start als bij de evaluatie, is in 2010 gebruik gemaakt van de door de CROS eerder opgestelde succescriteria voor het deel dat unaniem door CROS gedragen wordt en dat door het ministerie van Verkeer en Waterstaat in de regeling en evaluatie formeel is overgenomen.

2.3 Overige activiteiten hinderbeperkende maatregelen

In 2010 is besloten om de samenwerking met Schiphol aan te gaan in het project 'Environmental Simulator'. Dit is één van de hinderbeperkende maatregelen uit het convenant hinderbeperking korte termijn en is later overgenomen in het convenant voor de middellange termijn. De CROS wil door deelname aan het project Environmental Simulator, complementair aan de doelen van Schiphol, een aantal eigen doelstellingen verwezenlijken. Specifiek zijn deze doelstellingen: kennisoverdracht en voorlichting over de effecten van luchtvaart op de omgeving van Schiphol, educatie in brede zin over de verschillende aspecten van de luchtvaart, het betrekken van andere doelgroepen en het vergroten van de naamsbekendheid van de CROS.

2.4 Bijzondere werkgroepen

Naaste de vaste en tijdelijke werkgroep van de CROS, neemt de CROS ook deel aan of faciliteert de CROS enkele werkgroepen in kader van hinderbeperkende maatregelen.

Werkgroep Uitvoering Hinderbeperking

De procesregisseur pilots participeert in de werkgroep Uitvoering Hinderbeperking van de Aldertafel.

Focusgroep optimalisatie parallel starten

De CROS voert de procesregie van de focusgroep optimalisatie parallel starten. Onder leiding van de secretaris van de CROS hebben er twee bijeenkomsten plaatsgevonden. Doel hiervan is de afstemming met de omgeving over het versneld starten van de optimalisatie van de vaste uitvliegroutes (SID's) van de Zwanenburgbaan. De deelnemers aan de focusgroep optimalisatie parallel starten zijn: vertegenwoordigers (bewoners, ambtelijk en/of bestuurlijk) van Haarlemmermeer, Badhoevedorp, Zwanenburg, Lijnden, Amsterdam, Amsterdam-Nieuwwest, Zaanstad, Oostzaan, Haarlemmerliede, het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en de sectorpartijen Luchtverkeersleiding Nederland, KLM en Amsterdam Airport Schiphol. In de focusgroep nemen ook bewonersvertegenwoordigers deel die geen lid zijn van de CROS.

Klankbordgroep CROS-pilot 3b+

Bij de advisering over het experiment CROS pilot 3b+ door de CROS heeft de gemeente Haarlemmermeer de wens geuit om bewoners actief betrokken te houden bij het verloop van het experiment. De klankbordgroep CROS pilot 3b+ is samengesteld uit zowel de CROS-bewonersvertegenwoordigers als ook vertegenwoordigers van andere bewonersgroeperingen en wijkraden uit het betreffende gebied. Hierdoor wordt het bredere CROS pilot 3b+ gebied actief te betrekken bij het experiment. De organisatie van de bijeenkomsten is in handen van het CROS-secretariaat, in samenwerking met de gemeente Haarlemmermeer. In de bijeenkomsten van de klankbordgroep wordt informatie gegeven over het verloop van het experiment en kunnen de deelnemers eigen ervaringen delen m.b.t. de pilot. Ook is er ruimte om vragen te stellen. De input vanuit de klankbordgroep zal als aanvulling gebruikt worden op de 'formele' monitorings- en evaluatieresultaten.

Klankbordgroep Environmental Simulator

In de klankbordgroep voor het project 'Environmental Simulator' zijn vertegenwoordigers van de verschillende partijen uit de CROS betrokken bij het project (bewoners, bestuurders, KLM en LVNL). De klankbordgroep wordt gebruikt om de geledingen te informeren over het verloop van het project en biedt vooral de mogelijkheid om specifieke onderdelen te toetsen aan de verschillende inzichten. Op deze manier blijven de partijen betrokken bij het verloop van de ontwikkeling van de Environmental Simulator. De input vanuit de klankbordgroep kan door de projectleiders als aanvulling gebruikt worden.

Subwerkgroep NOMOS

Medio 2009 heeft Schiphol aan het CROS-secretariaat gevraagd om een subwerkgroep samen te stellen met vertegenwoordigers van bewoners, milieudiensten, Schiphol, LVNL, Provincies en het ministerie om uitwerking te geven aan de Aldersafspraken betreffende NOMOS zoals die zijn vastgelegd in het *Convenant hinderbeperking en ontwikkeling Schiphol voor de middellange termijn*. De subwerkgroep adviseert Schiphol en de Alderswerkgroep uitvoering hinderbeperkende maatregelen over de uitvoering van de NOMOS-afspraken. Schiphol en de Alderswerkgroep uitvoering hinderbeperkende maatregelen zijn verantwoordelijk voor de implementatie van deze afspraken gemaakt aan de Alderstafel.

De afspraken die door de subwerkgroep NOMOS worden uitgewerkt, zijn;

- het opstellen van criteria op basis waarvan Schiphol aanvragen voor nieuwe NOMOS-meetpunten kan toewijzen,
- het doen van een voorstel om de kwaliteit van het NOMOS-systeem te borgen,
- en het doen van voorstellen tot uitbreiding van de informatievoorziening van het NOMOS-systeem en specifiek NOMOS-online.

2.6 Faciliteren van ontmoeting en overleg

De basis van de CROS is en blijft het bieden van een structureel platform voor overleg en ontmoeting tussen de sectorpartijen en de omgeving van Schiphol (bestuurders en bewonersvertegenwoordigers). De CROS kende in 2010 de volgende overleggen met bijbehorende voorbereidende activiteiten:

1. De plenaire vergadering van de CROS

De plenaire vergadering is het besluitvormende orgaan van de CROS. Hierin worden de adviezen definitief vastgesteld en vindt besluitvorming plaats (o.a. over reguliere zaken zoals de begroting en de financiële jaarrekening) en wordt informatie gedeeld. In 2010 hebben er zoals gepland 5 plenaire bijeenkomsten plaatsgevonden.

2. Speciale CROS-bijeenkomsten

De agenda van de plenaire CROS-vergadering biedt niet altijd genoeg ruimte voor verdieping in een specifiek onderwerp. Het secretariaat organiseert daarom in samenspraak met de leden aparte bijeenkomsten over specifieke thema's. Het doel van deze themabijeenkomsten is het uitwisselen van informatie en standpunten. In 2010 vonden er twee themabijeenkomsten plaats, namelijk op 2 juni met als thema Ruimtelijke Ordening en Luchtvaart en 18 november met als thema Vliegtuigprestaties en vliegroutes: verleden, heden en toekomst.

Themabijeenkomst: Ruimtelijke ordening en luchtvaart

Leefomgeving of concurrentiepositie?

Mevrouw Driessen (gedeputeerde Provincie Noord-Holland) opende haar betoog met de stelling dat economische groei en kwaliteit van de leefomgeving geen tegengestelde belangen zijn. Kwaliteit van de leefomgeving draagt volgens de gedeputeerde bij aan de concurrentiepositie van Schiphol en de concurrentiepositie van de provincie. Groei van Schiphol is direct verbonden met werkgelegenheid. Mensen die in de omgeving van Schiphol komen wonen, willen ook een kwalitatief goede leefomgeving. Om de concurrentiepositie van de provincie Noord-Holland te versterken, is juist de leefomgeving van essentieel belang. Het doel van de provincie Noord-Holland is een aantrekkelijke regio te zijn om in te werken, te wonen en te verblijven. Het ruimtelijk beleid moet meer dan voorheen worden betrokken bij het proces van hinderbeperking.

Hinder is ruimtebeperking

De lezing van de heer Pols (voormalig wethouder gemeente Amstelveen) gaf een interessant inzicht in de problemen die de groei van Schiphol en het realiseren van een kwalitatief goede leefomgeving met zich meebrengen. De heer Pols liet zien hoe verschillende bouwbeperkingen niet alleen de groei van Amstelveen beperken, maar ook een beperking zijn voor de kwaliteit van de leefomgeving. Geluid is hinderlijk, maar de bouwbeperkingen leveren ook hinder op. In het debat rond Schiphol ligt de focus te veel op hinderbeperking versus de groei van Schiphol. In deze discussie wordt het aspect van ruimtewinst voor ruimtelijke ordening vaak vergeten. >

Ruimte is van belang voor het creëren van een kwalitatief goede leefomgeving. Tijdens de themabijeenkomst pleitte de heer Pols voor minder beperkingen, want minder beperkingen komen ten goede aan de groei van Schiphol, de groei van het aantal woningen, maar ook aan de kwaliteit van de leefomgeving van de omwonenden van Schiphol.

Ruimte voor spel en creativiteit

De heer Du Saar (ambtenaar van het Ministerie van VROM) laat zien dat sinds het ontstaan van Schiphol de luchthaven en woningbouw naar elkaar toe zijn gegroeid. Deze trend zal zich in de toekomst voortzetten. Voor sommige gemeenten dicht bij Schiphol is er nog maar weinig ruimte om te bouwen. Ruimtebeperkingen richten zich op het beperken van hinder en het waarborgen van veiligheid. Echter, onderzoek laat zien dat de negatieve effecten van Schiphol, zoals geluidhinder, maar weinig effect lijken te hebben op de leefbaarheid van de gebieden in de omgeving van Schiphol. De ruimte is beperkt en noopt tot creatieve oplossingen en keuzes die soms bovenlokaal zullen moeten worden gemaakt.

Conclusie

De hoofdconclusie van de themabijeenkomst was dat ruimtelijke ordening een belangrijk, maar soms vergeten onderdeel is in de discussies over hinderbeperking. Oplossingen zijn niet gemakkelijk gevonden als het gaat om de verbinding tussen land- en luchtzijde, maar de sprekers hebben een helder inzicht gegeven in de bestuurlijke complexiteit rondom dit onderwerp. □

Themabijeenkomst: Vliegtuigprestaties en vliegroutes: verleden, heden en toekomst.

Navigeren door de jaren heen

De heer Van de Ven van KLM gaf vanuit zijn unieke jarenlange ervaring en expertise op het gebied van vliegtuignavigatie een interessant inzicht in de veranderingen die hebben plaatsgevonden. In de beginjaren had een vliegtuig enkel een analoog besturingssysteem. In de loop van de tijd is het besturingssysteem gedigitaliseerd. Tegenwoordig heeft bijna elk commercieel vliegtuig een Flight Management System, ook wel boordcomputer genoemd, met navigatie gebaseerd op GPS. De ontwikkelingen op het gebied van navigatie hebben het aantal mogelijkheden enorm vergroot, maar de heer Van der Ven wees daarbij ook op het gebrek aan standaardisering van deze mogelijkheden. Het gebrek aan standaardisering van de navigatiemogelijkheden van een vliegtuig heeft volgens de heer Van de Ven remmend gewerkt op de vooruitgang.

Vliegplan: de agenda van een vliegtuig

De heer Bleeker van Rockwell Collins ging in op de manier waarop het navigatiesysteem wordt aangestuurd door het vliegplan. Voor de vlucht wordt er een vluchtplan gemaakt, dat wordt geladen in de boordcomputer van het vliegtuig. De heer Bleeker liet zien dat een vliegplan niet veel anders is dan het plannen van je agenda. Een vliegplan wordt geladen in de boordcomputer en kan zelfs tijdens de vlucht worden aangepast. In deze vliegplannen wordt ook actuele data zoals meteogegevens geladen. Als al deze vliegplannen op elkaar worden aangesloten zal er in de toekomst steeds minder hoeven worden bijgestuurd vanuit de verkeerstoren.

Koninklijke onderscheiding

Aan het eind van de themabijeenkomst ontving de heer Van de Ven tot zijn grote verrassing vanwege zijn jarenlange inzet op het gebied van hinderbeperking voor omwonenden van Schiphol én voor zijn inzet voor een ontwikkelingsproject in Peru van de Stichting Nederlandse Vrijwilligers een koninklijke onderscheiding uit handen van burgemeester Weterings van de gemeente Haarlemmermeer.

3. Bewonersoverleg

Ter voorbereiding op de plenaire CROS-vergaderingen stemmen de clustervertegenwoordigers in het zogenaamde Bewonersvooroverleg (BVO) onderling af over de onderwerpen die op de agenda van de plenaire CROS-vergadering staan. Tevens wordt in dit overleg de inbreng van de CROS-bewonersvertegenwoordigers aan de Alderstafel (en de diverse werkgroepen) voorbereid. Het BVO wordt voorgezeten en voorbereid door de bewonersvertegenwoordigers zelf. Het CROS-secretariaat zorgt voor de locatie en faciliteiten.

Daarnaast vindt er minimaal een keer per jaar een zogenaamd 'BVO groot' plaats waarvoor alle bewonersvertegenwoordigers van de CROS worden uitgenodigd. De onderwerpen daarvoor zijn divers. Het initiatief komt vanuit het reguliere BVO of het CROS-secretariaat. Vanuit het CROS-secretariaat wordt het overleg gefaciliteerd en wordt zo nodig voorzien in een onafhankelijke voorzitter. In 2010 is het BVO-groot bij elkaar gekomen om het Alders-akkoord van augustus van dat jaar te bespreken.

Tot slot participeren verschillende bewonersvertegenwoordigers van de CROS in werkgroepen van de Alderstafel. Conform afspraak zorgt de CROS ervoor dat zij daartoe in staat worden gesteld (o.a. door te zorgen voor een vergoeding voor het deelnemen aan de diverse overleggen). In de voorbereiding op bijeenkomsten van de Alderstafel vindt vooroverleg plaats tussen de CROS-vertegenwoordigers en de VGP (Vereniging Gezamenlijke Platforms) in het zogenaamde BDO (Bewonersdelegatie-overleg). De CROS zorgt voor de faciliteiten. De invulling van het overleg gebeurt door de deelnemers zelf.

4. Clusteroverleg

Ter voorbereiding op de plenaire CROS-vergaderingen vindt er binnen de 9 clusters overleg plaats. Met uitzondering van 2 clusters (Centrum en Noord-Oost) bestaan de clusters allemaal uit verschillende gemeenten, waardoor onderlinge afstemming noodzakelijk is.

De clustervertegenwoordiger (zowel bestuurder als bewonersvertegenwoordiger) wordt geacht het overleg binnen zijn/haar cluster zodanig te organiseren dat hij/zij mede namens de andere gemeenten in het cluster kan spreken in de plenaire CROS-vergadering. Het overleg wordt door de bestuurders of bewonersvertegenwoordigers zelf georganiseerd en gefaciliteerd. Elk cluster organiseert deze afstemming op eigen wijze. In sommige clusters stemmen bestuurders en bewonersvertegenwoordigers van de verschillende gemeenten in eenzelfde overleg hun inbreng af. In andere clusters is er ook een apart overleg tussen de bewonersvertegenwoordigers onderling. In het kader van de Veranderopgave is besloten dat er wordt gehecht aan het onderling overleg tussen bestuurders en hun bewonersvertegenwoordigers, en dat tevens in de voorbereiding op de adviezen van de CROS de clusters een grotere rol spelen. Vanuit de clusters is gewezen op het belang van het tijdig beschikbaar zijn van de vergaderstukken voor het zinvol voeren van vooroverleg.

5. Kennisoverdracht

Op 15 oktober 2010 werd de eerste bijeenkomst in het kader van kennisoverdracht georganiseerd. Voor deze bijeenkomst werden de nieuwe leden van de CROS uitgenodigd.

Tijdens de kennisoverdrachtbijeenkomst werden presentaties gehouden door de heer Cornelisse (KLM), de heer Noordeloos (Schiphol) en de heer Waltman (Luchtverkeersleiding Nederland). Het kennisoverdrachtprogramma zal worden voortgezet in 2011.

2.7 Communicatie

Communicatieplatform

In 2010 participeerde het secretariaat van de CROS in het Communicatieplatform Schiphol. Aan het overleg namen naast het CROS-secretariaat ook de volgende partijen deel: Schiphol Group, KLM, LVNL, het Ministerie van Verkeer en Waterstaat/Infrastructuur en Milieu, de Provincie Noord-Holland, de gemeenten Haarlemmermeer, Amstelveen en Amsterdam, de inspectie Verkeer en Waterstaat en Bas. De CROS voorzag bovendien in de faciliteiten, de agenda en de verslaglegging. Het doel van het Communicatieplatform Schiphol is om de communicatieactiviteiten rondom Schiphol onderling af te stemmen.

Persberichten

De CROS heeft in overleg met de leden van het Communicatieplatform in 2010 één persbericht uitgebracht rondom de advisering over de hinderbeperkende maatregelen: Persbericht start CROS-pilot 3b+, 21 oktober 2010

Poster hinderbeperkende maatregelen

De CROS heeft in overleg met de leden van het Communicatieplatform een geactualiseerde poster over de hinderbeperkende maatregelen middellange termijn laten drukken. De poster is in februari 2010 verspreid onder de leden van de CROS. In mei 2010 is middels een enquête onderzocht in hoeverre de CROS-leden tevreden waren met de poster. Over het algemeen werd de poster positief beoordeeld.

Crosnet.nl

In 2010 heeft de CROS een nieuwe website laten ontwikkelen. De inhoud alsmede het content management systeem waren aan vernieuwing toe. Doel van de nieuwe website is om bezoekers van de website te informeren over de activiteiten van de CROS en de ontwikkelingen in het kader van de hinderbeperkende maatregelen. Daarnaast geeft de website een overzicht van de leden van de CROS en biedt de website de mogelijkheid aan bezoekers om in contact te komen met de leden van de CROS. De website biedt ook de mogelijkheid om nieuwsberichten over de CROS of die betrekkingen hebben op de activiteiten van de CROS op de website te plaatsen.

Brochure

In 2010 heeft het secretariaat in samenspraak met een aantal leden een nieuwe brochure ontwikkeld. De laatste CROS-brochure is uitgegeven in 2005 en was sterk verouderd. Uit reacties van de leden bleek dat er een sterke behoefte was aan een nieuwe brochure. Het doel van de brochure is een kort overzicht te geven van de taak en activiteiten van de CROS. De brochure is opgeleverd in januari 2011.

3. VERANDEROPGAVE CROS

3.1 Aanpak

In 2007 is naar aanleiding van de financiële problematiek geconstateerd dat een discussie over de herpositionering van de CROS noodzakelijk was. In 2008 heeft het proces van herijking van de CROS plaatsgevonden. Uit de besluiten rond de herijking van de CROS vloeide een aantal veranderopgaven voort. In december 2008 zijn de veranderopgaven door de plenaire CROS-vergadering vastgesteld.

In 2008 is de adviesvoorbereiding geprofessionaliseerd. In 2009 is met succes een profiel voor bewonersvertegenwoordigers ontwikkeld. In 2010 is er een nieuw bestuursreglement gemaakt en is er geëxperimenteerd met de vergadersetting. Tevens is er in 2010 gewerkt aan de professionalisering van het CROS-secretariaat.

Veranderopgave CROS

1. Het ontwikkelen van een profiel voor de functie van bewonersvertegenwoordiger CROS, het opstellen van een richtlijn voor de benoeming (waaronder benoemingstermijnen) en het eventueel naar aanleiding hiervan aanpassen van het vergoedingenreglement in samenspraak met bewonersvertegenwoordigers en vertegenwoordigers van gemeenten.
2. Het ontwikkelen van spelregels en een gedragscode voor het CROS-overleg (w.o. eveneens het formuleren van de verschillende rollen van de participanten in het overleg) in samenspraak met vertegenwoordigers van de verschillende CROS-geledingen. Daarbij wordt uitgegaan van de afspraken omtrent de taakstelling en wordt tevens ingegaan op het formuleren van de 'common ground'.
3. Het aanpassen van het bestuursreglement in samenspraak met vertegenwoordigers van de verschillende CROS-geledingen. Het betreft o.a. aanpassingen in verband met het unanimitieitsbeginsel, de werkgroepenstructuur, de clusterindeling en eventuele aanpassingen op grond van 1 en/of 2.
4. Professionaliseren van de adviesvoorbereiding in de CROS, zoals meer nadruk leggen op het voortraject bij de totstandkoming van adviezen in de CROS en het verhelderen van het beleidskader bij adviesvragen door VenW / VROM.
5. Experimenteren met de vergadersetting van CROS-plenair.
6. Borgen van een professioneel CROS-secretariaat met voldoende kritische massa.

3.2 Bestuursreglement en spelregels

Een van de onderdelen van de Veranderopgave CROS was de herziening van het bestuursreglement. In de periode na 2003 is de organisatie evenals de kerntaak van de CROS sterk gewijzigd. Daarnaast is tijdens het herijkingproces gebleken dat een aantal elementen van het bestuursreglement ter discussie stonden.

In de plenaire CROS-vergadering van 26 november 2009 is een eerste aanzet gedaan tot het herzien van het bestuursreglement. In de plenaire vergadering op 26 november is een aantal probleempunten gepeild en is er een procesvoorstel tot aanpassing van het bestuursreglement gedaan.

In januari 2010 hebben de voorzitter en secretaris een aantal gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van bestuurders, sector en bewoners over de herziening van het bestuursreglement. Tijdens deze gesprekken zijn ideeën aangereikt en voorstellen gedaan met betrekking tot de belangrijkste discussiepunten uit het bestuursreglement.

Tijdens de plenaire vergadering van 22 april 2010 is door de CROS een werkgroep ingesteld met afgevaardigden van alle geledingen¹. Taak van de werkgroep was het formuleren van een nieuw bestuursreglement. Op 16 september 2010 heeft de Werkgroep bestuursreglement een eerste conceptversie van het bestuursreglement ter bespreking voorgelegd aan de plenaire vergadering. De plenaire vergadering heeft de werkgroep daarop een aantal verbeterpunten meegegeven. Deze verbeterpunten zijn verwerkt in de tweede conceptversie die op 2 december 2010 ter vaststelling aan de plenaire vergadering is voorgelegd.

Het bestuursreglement is op 2 december 2010 door de CROS vastgesteld en is ter goedkeuring voorgelegd aan de staatsecretaris van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Tijdens deze vergadering is op voorstel van de werkgroep besloten om een verzoek in te dienen bij de Staatssecretaris van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu ter aanpassing van de ministeriële regeling uit 2005 aangaande de clustervertegenwoordiging, representatie van luchtvaartmaatschappijen en de combinatie van raadslidmaatschap en de deelname aan de CROS als bewonersvertegenwoordiger.

3.4 Vergadersetting en CROS-secretariaat

De plenaire CROS-vergaderingen vinden plaats in het Transpolis Schiphol Airport-gebouw waar ook het kantoor van het CROS-secretariaat is gevestigd. In 2010 is er een kleine aanpassing gedaan aan de vergadersetting.

In 2010 is gewerkt aan een verdere professionalisering van het secretariaat door te investeren in opleiding en cursussen. Daarnaast is besloten op om de procesregisseur pilots in loondienst aan te nemen. In 2010 is mevrouw Keulards bij het CROS-secretariaat in dienst gekomen als procesregisseur pilots. Mevrouw Keulards was eerder vanaf november 2009 door het ministerie van Verkeer en Waterstaat gedetacheerd. Mede door de komst van mevrouw Keulards heeft het secretariaat weer voldoende 'kritische massa' om zijn werkzaamheden met voldoende kwaliteit en professionaliteit te vervullen.

---

¹ De werkgroep Bestuursreglement bestaat uit: de heer Van der Veen (Provincie Noord-Holland, voorzitter), de heer Van Goor (KLM), de heer Van Schoor (bewonersvertegenwoordiger Castricum), de heer Verwer (bewonersvertegenwoordiger Haarlem), mevrouw De Jong (Amsterdam), mevrouw Volkstedt (Amstelveen) en mevrouw Sandberg- Van der Zijp (gemeente Haarlemmermeer).

3.5 Afronding veranderopgave

Met de besluitvorming over het nieuwe bestuursreglement beschouwt wordt de Veranderopgave die de afgelopen twee jaar is uitgevoerd als afgerond beschouwd. Bij de besluitvorming over de Veranderopgave is gesteld dat na 2 jaar een evaluatie van de nieuwe taakopvatting van de CROS zou plaatsvinden. Deze evaluatie zal begin 2011 worden uitgevoerd.

4. FINANCIËEL OVERZICHT

4.1 Jaarrekening 2010

De resultaten over 2010 zijn vastgelegd in de jaarrekening van de Stichting Ondersteuning Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (SOCROS). In de tabel hieronder zijn kort de resultaten weergegeven zoals deze zijn terug te vinden in de jaarrekening.

Resultaat en begroting 2010

	Resultaat 2010 (€)	Begroting 2010 (€)
Baten		
Ministerie van Verkeer en Waterstaat/ Min I&M	300.000	300.000
Provincies	204.000	204.000
Gemeenten	180.750	180.750
Luchtvaartsector	51.000	51.000
Rentebaten	5.148	0
Totale baten	740.898	735.750
Lasten		
Algemene kosten	29.772	47.000
Lasten bewonersvertegenwoordiging	63.093	94.500
Personeelskosten	281.527	312.000
Huisvestingskosten	72.531	65.500
Kantoorkosten	15.450	24.750
Kosten plenaire vergadering	10.725	12.000
Variabele kosten (o.a. communicatie, kennisoverdracht, onderzoek)	64.880	162.000
Onvoorzien	0	18.000
Totale lasten	537.978	735.750
Saldo exploitatie	202.920	-

Het boekjaar 2010 is afgesloten met een positief exploitatiesaldo van € 202.920. Dit resultaat is het gevolg van gerichte kostenbesparing op de vaste lasten en financiële meevallers betreffende de variabele lasten. Daarnaast zijn de baten gerealiseerd zoals in de begroting is vastgelegd. De resultaten over 2010 laten zien dat de SOCROS wederom een financieel stabiel jaar heeft gekend, wat een gezonde basis biedt voor de toekomst.

4.2 Baten 2010

Op 26 november 2009 is de begroting voor 2010 vastgesteld. De baten zijn ten opzichte van de begroting van 2009 iets gewijzigd. In 2009 was de vaste bijdrage van het Ministerie vastgesteld op € 300.000 en in aanvulling heeft het Ministerie voor 2009 een variabele bijdrage van € 50.000 toegekend ter ondersteuning van de onderzoekstaak van de CROS. In 2010 was toekenning van deze € 50.000 niet meer noodzakelijk. Door het toetreden van de gemeente Hilversum zijn de baten van de gemeenten gestegen met € 8.500 ten opzichte van 2009.

4.3 Lasten 2010

De gerealiseerde vaste lasten zijn, met uitzondering van de huisvestingskosten, lager dan begroot. Ten opzichte van de begroting zijn er kosten bespaard op de website, accountantskosten en personeelskosten. Door onder andere de procesregisseur pilots in loondienst aan te nemen zijn de gerealiseerde personeelskosten lager dan begroot. Bij het begroten van de variabele lasten, zoals het kennisoverdrachtprogramma, communicatie met omgeving, onderzoek en de afronding van de Veranderopgave was rekening gehouden met hogere kosten dan uiteindelijk zijn gerealiseerd.

Bijlage I Wettelijke taak van de CROS

De taak en rol van de CROS zijn verankerd in artikel 8.35 van de Wet Luchtvaart uit 2003:

"De Commissie heeft tot taak om door overleg tussen betrokken partijen een gebruik van de luchthaven te bevorderen dat zoveel mogelijk recht doet aan de belangen van die betrokkenen"

In aanvulling hierop geeft de Regeling CROS van 7 maart 2005 van de minister van Verkeer en Waterstaat aan dat de CROS tevens tot taak heeft:

- Erop toe te zien dat aan de belangen van de organen en organisaties die in de commissie zijn vertegenwoordigd, zo veel mogelijk recht wordt gedaan, met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde voorschriften;

In het bestuursreglement CROS van 12 juni 2003 is voorts aangegeven dat de taken van de CROS betreffen:

- Teneinde het doel van de CROS te bereiken komt de CROS waar mogelijk tot afspraken tussen de betrokkenen
- De CROS brengt, gevraagd en ongevraagd, advies uit over onder meer de verbeteringen in de regelgeving en de handhaving daarvan door de Rijksoverheid.

Tot slot heeft de CROS volgens artikel 8.23a in de Wet Luchtvaart de taak te adviseren over experimenten met hinderbeperkende maatregelen² en volgens het Aldersadvies (d.d. 1 oktober 2008) tevens over het jaarlijks vast te stellen operationele plan³ van de sectorpartijen.

---

² Citaat uit artikel 8.23a Wet Luchtvaart: "Een ministeriële regeling ... wordt niet eerder vastgelegd dan nadat het voorstel voor advies is voorgelegd aan de commissie regionaal overleg luchthaven Schiphol"

³ Advisering over het operationeel plan is gekoppeld aan het (experiment met) nieuwe normen- en handhavingstelsel.

Bijlage II Samenstelling CROS 2010

In 2010 bestond de CROS uit de volgende deelnemers:

Dagelijks bestuur

N.P.M. Schoof	Voorzitter
Mw. D.F.M. Meiboom	Secretaris

Provincies en gemeenten

Mw. L.M. Driessen	Gedeputeerde provincie Noord-Holland
G. Veldhuijzen	Gedeputeerde provincie Zuid-Holland
W.M. de Jong	Gedeputeerde provincie Utrecht

Cluster Noord

Bestuurders vóór gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

Mw. C. Portegies	Wethouder gemeente Castricum
J.Chr. van der Hoek	Wethouder gemeente Uitgeest
F.J.A. Frowijn	Wethouder gemeente Beverwijk
L.W.M. van der Kolk	Wethouder gemeente Heemskerk
C. Ockeloen	Wethouder gemeente Velsen
M.R. Opdam	Wethouder gemeente Heiloo

Bestuurders na gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

Mw. C. Portegies	Wethouder gemeente Castricum
Mw. M. Baltus	Wethouder gemeente Uitgeest
F.J.A. Frowijn	Wethouder gemeente Beverwijk
Mw. R.A. van 't Veer-Kamminga	Wethouder gemeente Heemskerk
W.E. Westerman	Wethouder gemeente Velsen
Mw. D. Schmalschlager	Wethouder gemeente Heiloo

Bewonersvertegenwoordigers

R.N. van den Brink	Gemeente Velsen
G. Wilmink	Gemeente Beverwijk
J.D. Floor	Gemeente Heemskerk
A. Hermans	Gemeente Uitgeest
H. van Schoor	Gemeente Castricum
W. Dekker	Gemeente Heiloo

Cluster Noord-Midden

Bestuurders vóór gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

R.J. Linnekamp	Wethouder gemeente Zaanstad
H.A. Stuurman	Wethouder gemeente Wormerland
P. Visser	Wethouder gemeente Oostzaan
E.F. Jongmans	Burgemeester gemeente Waterland

Bestuurders na gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

R.J. Linnekamp	Wethouder gemeente Zaanstad
R. Hendriks	Wethouder gemeente Wormerland
C.C.L.M. Stevens	Wethouder gemeente Oostzaan
P. Kools	Wethouder gemeente Waterland

Bewonersvertegenwoordigers

R. van der Pol	Gemeente Oostzaan
D.J. van Blokland	Gemeente Wormerland
M. Kat	Gemeente Zaanstad

Cluster Noord-West

Bestuurders vóór gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

H.B. Bruijn	Burgemeester gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude
M. Divendal	Wethouder gemeente Haarlem

Bestuurders na gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

H.B. Bruijn	Burgemeester gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude
R. van Doorn	Wethouder gemeente Haarlem

Bewonersvertegenwoordigers

C.J.M. Van Kippersluis	Gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude
C.P. Verwer	Gemeente Haarlem

Cluster Noord-Oost

Bestuurder vóór gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

F. Ossel	Wethouder gemeente Amsterdam

Bestuurder na gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

E. van der Burg	Wethouder gemeente Amsterdam

Bewonersvertegenwoordiger

Mw. A.C.M. Wesseling-van der Kleij	Gemeente Amsterdam
H. van der Kolk († 30-10-2010)	plv. bewonersvertegenwoordiger Amsterdam

Cluster Centrum

Bestuurder vóór gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

M.J. Bezuijen	Wethouder gemeente Haarlemmermeer

Bestuurder na gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

A. van Dijk	Wethouder gemeente Haarlemmermeer

Bewonersvertegenwoordigers

C.A. van Ojik	Gemeente Haarlemmermeer
Mw. F.J. Spikker-Hooning	plv. bewonersvertegenwoordiger Haarlemmermeer

Cluster Oost

Bestuurders vóór gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

R.E. Pols	Wethouder gemeente Amstelveen
F.A.M. Winnubst	Wethouder gemeente Muiden
Mw. B. Veltkamp	Wethouder gemeente Ouder-Amstel
D. Spel	Wethouder gemeente Weesp

Bestuurders na gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

J.W. Groot	Wethouder gemeente Amstelveen
F.A.M. Winnubst	Wethouder gemeente Muiden
Mw. B. Veltkamp	Wethouder gemeente Ouder-Amstel
J. Heybroek	Wethouder gemeente Weesp

Bewonersvertegenwoordigers

C. Bergher	Gemeente Ouder-Amstel
A.E. Vis	Gemeente Amstelveen
J. van Baars	Gemeente Weesp

Cluster Zuid

Bestuurders vóór gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

R.P. Franssen	Wethouder gemeente Aalsmeer
J. Uit den Boogaard	Wethouder gemeente Kaag en Braassem

Bestuurders na gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

Mw. U. Eurich	Wethouder gemeente Aalsmeer
J. Uit den Boogaard	Wethouder gemeente Kaag en Braassem

Bewonersvertegenwoordigers

Mw. H. Elout	Gemeente Kaag en Braassem
J. Tas	Gemeente Aalsmeer

Cluster Zuid-West

Bestuurders vóór gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

J.P.R.M. Steegh	Wethouder gemeente Leiden
M. Vissers	Wethouder gemeente Noordwijkerhout
B. Brekelmans	Wethouder gemeente Lisse
G. van der Meer	Wethouder gemeente Teylingen
E. Mackay	Wethouder gemeente Oegstgeest
M.W. Vroom	Wethouder gemeente Noordwijk
J.J. Vingerling	Wethouder gemeente Katwijk
J. Weijers	Wethouder gemeente Hillegom

Bestuurders na gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

B. Brekelmans	Wethouder gemeente Lisse
F. de Wit	Wethouder gemeente Leiden
M. Vissers	Wethouder gemeente Noordwijkerhout
J. Stuurman	Wethouder gemeente Teylingen
Mw. L. de Ridder	Wethouder gemeente Oegstgeest
M.W. Vroom	Wethouder gemeente Noordwijk
T. Udo	Wethouder gemeente Katwijk
W. van Aken	Wethouder gemeente Hillegom

Bewonersvertegenwoordigers

C.J. van Kuijen	Gemeente Teylingen
J.M. Braakman	Gemeente Noordwijkerhout
H.J. van der Horst	Gemeente Lisse
J. van Meijgaarden	Gemeente Leiden
J.F.L. Wilod Versprille (tot maart 2010)	Gemeente Oegstgeest
M. Poelmans (vanaf april 2010)	Gemeente Oegstgeest
H. van Schouwenburg	Gemeente Noordwijk
D. Graaff	Gemeente Katwijk
R. de Vos	Gemeente Hillegom

Cluster Zuid-Oost

Bestuurders vóór gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

J.A.J. Verheijen	Wethouder gemeente Uithoorn (tevens plv. voorzitter CROS)
N. Jonker	Wethouder gemeente Nieuwkoop
G.C. Nagel	Wethouder gemeente Breukelen
S.J.P. Lyczak	Wethouder gemeente Alphen aan den Rijn

Bestuurders na gemeenteraadsverkiezingen maart 2010

J.A.J. Verheijen	Wethouder gemeente Uithoorn (tevens plv. voorzitter CROS)
G.A.H. Elkhuisen	Wethouder gemeente Nieuwkoop
G.C. Nagel	Wethouder gemeente Breukelen
S.J.P. Lyczak	Wethouder gemeente Alphen aan den Rijn

Bewonersvertegenwoordigers

M. Geudeke	Gemeente Uithoorn
J. Ende	Gemeente Nieuwkoop
L.H. Cohen	Gemeente Breukelen
K.E. Heijers	Gemeente Alphen aan den Rijn

Luchtvaartsector

A.P.J.M. Rutten
E. Hofstee
H.J. Waltman
K. van Dooren
A. Limburg
A.W. Rütter

Amsterdam Airport Schiphol
Luchtverkeersleiding Nederland
Luchtverkeersleiding Nederland
KLM
Martinair
Transavia

Ministeries

J.M. Fukken
D. Welkers

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordening en Milieubeheer

Tafel van Alders

J. Weggeman

Secretaris Tafel van Alders

Secretariaat en Raad van Toezicht in 2010

CROS-secretariaat

Mw. D.F.M. Meiboom
S.P. Groenleer
Mw. S.L.M. Keulards
Mw. E. Zweedijk

Secretaris
Projectsecretaris
Procesregisseur Pilots
Office manager

Raad van Toezicht SOCROS

P.J.M. Regouin
J.P. Backer
Mw. E.J. van Hoogdalem – Arkema
T. Ahrens
Mw. R. van Houwelingen

voorzitter, vertegenwoordiger bewoners
vertegenwoordiger sector
vertegenwoordiger gemeenten
plv. vertegenwoordiger provincies
toehoorder Ministerie VenW

Bijlage III Specificatie ontvangen bijdragen

In het jaar 2010 is er in totaal € 737.750 ontvangen van de contribuanten. Dit bedrag is als volgt samengesteld:

	€
Ministerie van Verkeer en Waterstaat	300.000
Provincie Noord-Holland	128.000
Provincie Zuid-Holland	56.000
Provincie Utrecht	20.000
Gemeente Amsterdam	30.000
Gemeente Haarlemmermeer	12.750
Middelgrote gemeenten (Alphen aan den Rijn, Amstelveen, Beverwijk, Castricum, Haarlem, Heemskerk, Hilversum, Katwijk, Leiden, Teylingen, Velsen, Zaanstad)	102.000
Kleine gemeenten (Aalsmeer, Kaag en Braassem, Breukelen, Haarlemmerliede en Spaarwoude, Heiloo, Hillegom, Nieuwkoop, Lisse, Muiden, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Oostzaan, Ouder-Amstel, Uitgeest, Uithoorn, Waterland, Weesp en Wormerland)	38.000
Schiphol Group	17.000
LVNL	17.000
KLM	10.000
Martinair	3.500
Transavia	3.500
Totaal	737.750